

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 5 wraz z lekturami

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Między nami* dla klasy 5 szkoły podstawowej. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji / strona w podręczniku	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, o na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DZIWNY TEN ŚWIAT					
Temat 1. <i>Chcemy wiedzieć więcej.</i> s. 8	* analizuje sytuację ukazaną na planszy * podaje temat zajęć prowadzonych przez naukowca	* podaje cel spotkania * na podstawie gestów, mimiki i zachowań bohaterów przedstawia sytuację ukazaną na planszy	* tworzy listę zasad obowiązujących podczas zajęć * tworzy pytania do naukowca	* wymienia sytuacje ułatwiające i utrudniające komunikację interpersonalną	* opowiada o swoich zainteresowaniach związanych z omawianym tematem
Temat 2. <i>Na dobry początek – Jan Lechoń „Preludium”.</i> s. 10	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o swoim nastroju, nazywa uczucia	* określa nastrój wypowiedzi poetyckiej, wykorzystując podane słownictwo * gromadzi informacje na temat sytuacji, w której się znalazła osoba mówiąca	* nazywa przeżycia osoby mówiącej i odwołuje się do odpowiedniego fragmentu * zna zasady tworzenia apostrofy i wskazuje ją w wierszu	* w imieniu osoby mówiącej kończy wypowiedź * wyraża swoje zdanie na określony temat	* tworzy krótki utwór poetycki opisujący nastrój w określonej sytuacji
Temat 3. <i>Jakie tajemnice kosmosu czekają na odkrycie?</i> s. 12	* opisuje zdjęcia, wykorzystując zgromadzone słownictwo	* udziela odpowiedzi na pytania związane z zainteresowaniem wszechświatem	* wypowiada się na temat sytuacji przedstawionej w komiksie * tworzy listę pytań dotyczących ciekawostek związanych z kosmosem	* wyraża swoje zdanie, używając odpowiednich argumentów	* tworzy prezentację multimedialną na temat ciekawostek związanych z kosmosem

<p>Temat 4. <i>Doskonalimy czytanie.</i> s. 14</p>	<p>* czyta tekst i wskazuje w nim odpowiednie informacje</p>	<p>* wskazuje ilustrację przedstawiającą wyobrażenie wszechświata</p>	<p>* uczestniczy w przygotowaniu programu telewizyjnego i oryginalnie czyta przydzielony mu tekst</p>	<p>* ocenia efekty pracy grupy * wypowiada się na temat najłatwiejszych i najtrudniejszych zadań do wykonania; uzasadnia swoją ocenę * dzieli się wiedzą na temat różnych programów telewizyjnych poświęconych astronomii</p>	<p>* wyszukuje i prezentuje informacje o najnowszych odkryciach z dziedziny astronomii</p>
<p>Temat 5. <i>Utrwalamy pisownię wyrazów z „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennym.</i> s. 16</p>	<p>* zna regułę pisowni „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennego</p>	<p>* wyjaśnia pisownię wyszukanych wyrazów</p>	<p>* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje w praktyce reguły pisowni</p>	<p>* układa tekst dyktanda z wyrazami z „ó”, „rz”, „ż”, „ch” wymiennym</p>	
<p>Temat 6. <i>Kim jest podmiot liryczny w wierszu Antoniego Wica „Noc”.</i> s. 18</p>	<p>* relacjonuje treść wiersza</p>	<p>* wskazuje osobę mówiącą w wierszu, podaje informacje dotyczące jej wyglądu i zachowania</p>	<p>* odróżnia podmiot liryczny (nadawcę komunikatu lirycznego) od autora wiersza i uzupełnia schemat</p>	<p>* w imieniu podmiotu lirycznego tworzy dłuższy ciąg wypowiedzi pasujący do treści omawianego utworu * tworzy tekst rymowany</p>	<p>* rozpoznaje osobę mówiącą w dowolnym tekście poetyckim</p>
<p>Tematy 7 i 8. <i>To się zdarzyło niedaleko Rzeszowa... Pisownia wyrazów z „rz” niewymiennym.</i> s. 20</p>	<p>* rozumie regułę pisowni „rz” niewymiennego * zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów</p>	<p>* wskazuje na ilustracjach wyrazy z „rz” niewymiennym, układa z nimi zdania</p>	<p>* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni</p>	<p>* układa tekst dyktanda z wyrazami z „rz” niewymiennym</p>	
<p>Temat 9. <i>Wszyscy jesteśmy</i></p>	<p>* relacjonuje przeczytany tekst</p>	<p>* uczestniczy w zabawie polegającej</p>	<p>* wyjaśnia stwierdzenie, odwołując się do</p>	<p>* redaguje opowiadania twórcze z dialogiem,</p>	<p>* przygotowuje informację na temat</p>

<p><i>dziećmi gwiazd. (Lucy i Stephen Hawking „Jerzy i tajny klucz do Wszechświata”).</i> s. 23</p>	<p>* opowiada o wrażeniach czytelniczych</p>	<p>na przedstawieniu relacji z rówieśnikami w formie „mapy nieba” * zapisuje etapy powstawania gwiazd</p>	<p>fragmentów tekstu * wchodzi w rolę i opowiada o przeżyciach towarzyszących określonej sytuacji (obserwacja gwiazd)</p>	<p>opisem pt. <i>Moja przygoda w kosmosie</i></p>	<p>tego, czego się można dowiedzieć podczas pobytu w planetarium</p>
<p>Tematy 10 i 11. <i>Wyobrażenie świata w wierszu Czesława Miłosza „Przypowieść o maku”.</i> s. 26</p>	<p>* relacjonuje treść wiersza * tworzy ilustrację do dowolnego obrazu poetyckiego</p>	<p>* na podstawie wypowiedzi wskazuje cechy przypowieści * analizując treść wiersza, posługuje się terminami: „strofa”, „wers”, „rym”</p>	<p>* odczytuje symboliczne znaczenie słów w wierszu * wskazuje poznane środki stylistyczne</p>	<p>* wyraża opinię dotyczącą prac rówieśników * współpracuje przy zorganizowaniu wystawy prac</p>	<p>* tworzy artykuł do szkolnej gazetki będący relacją z wystawy</p>
<p>Tematy 12 i 13. <i>Dziwne spotkanie. O komiksie.</i> s. 28</p>	<p>* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w komiksie * wskazuje cechy charakterystyczne komiksu</p>	<p>* nazywa przeżycia bohaterów * redaguje wypowiedź przybysza z innej planety, w której opisuje miejsce zamieszkania</p>	<p>* tworzy dalszy ciąg komiksu * prezentuje swoją pracę koleżankom i kolegom</p>	<p>* opowiada o różnych sposobach wyrażania uczuć i emocji podczas korzystania z internetu czy telefonu</p>	<p>* przygotowuje konkurs dla rówieśników pt. <i>Zgadnij, co czuję, myślę...</i> * prezentuje informacje na temat przybyszów z innej planety</p>
<p>Temat 14. <i>Jak starożytni Grecy wyobrażali sobie świat?</i> s. 31</p>	<p>* układa pytania do zdjęcia * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście</p>	<p>* opowiada o wyobrażeniu świata w wierzeniach starożytnych Greków * uzupełnia schemat * wskazuje cechy charakterystyczne mitu</p>	<p>* porównuje różne wyobrażenia świata * uczestniczy w zabawie w głuchy telefon jako osoba wymyślająca wiadomość do przekazania</p>	<p>* przygotowuje prezentację na temat powstania świata według mitologii Indian/Azteków/Majów lub Hindusów</p>	<p>* wykorzystując wiadomości zgromadzone na lekcji, przygotowuje plakat poświęcony stworzeniu świata (może być według mitu Jana Parandowskiego)</p>
<p>Temat 15. <i>Jak Bóg stworzył świat?</i> s. 34</p>	<p>* wskazuje kolejne etapy stwarzania świata * tworzy plan wydarzeń</p>	<p>* staranie czyta tekst * zna oznaczenia zastosowane w Biblii (werset, rozdział)</p>	<p>* wchodzi w rolę pierwszych ludzi, opisuje stworzony świat i opowiada o emocjach,</p>	<p>* przewodniczy grupie uczniów, których zadaniem jest nagranie fragmentu Księgi</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną/konkurs z ilustracjami pt.</p>

			które im towarzyszą * wykonuje ilustrację przedstawiającą wybrany etap stwarzania świata	Rodzaju (przydziela zadania i ustala zasady pracy)	Zgadnij, z jakiej mitologii pochodzi takie stworzenie świata?
Temat 16. <i>O stworzeniu człowieka w tekście biblijnym i na XIV-wiecznej ilustracji.</i> s. 36	* opowiada o wydarzeniach przeczytanych w tekście	* wyszukuje odpowiednie cytaty odnoszące się do ilustracji * rozpoznaje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i stosuje je w opisie	* gromadzi słownictwo potrzebne do opisu * opisuje ilustrację, zwracając uwagę na trójdzielną budowę	* porównuje tekst biblijny z XIV-wieczną ilustracją * wyraża swoją ocenę o obu formach przekazu	* przygotowuje prezentację multimedialną poświęconą dziełom przedstawiającym sceny biblijne
Tematy 17 i 18. <i>Jak rozumiem wiersz Jana Twardowskiego „Który stwarzasz jagody”?</i> s. 39	* opowiada o najpiękniejszym miejscu / najwspanialszym zjawisku przyrodniczym * uzasadnia wybór	* relacjonuje treść wiersza * podaje informacje o adresacie utworu	* podczas interpretacji wiersza posługuje się pojęciami terminami dotyczącymi poezji * wyjaśnia przenośne znaczenie wiersza	* redaguje opowiadanie, nawiązując do treści utworu	* prezentuje wybrany wiersz, zgodny z kryteriami polecenia
Tematy 19 i 20. <i>Mityczna historia Demeter i Kory w utworze przeznaczonym do wystawienia na scenie.</i> <i>Mit o Demeter i Korze w sztuce teatralnej.</i> s. 40	* podaje naukową przyczynę zmian pór roku * czyta tekst z podziałem na role * opowiada o wydarzeniach	* określa czas i miejsce akcji, wymienia bohaterów * rozumie podział tekstu na akty, sceny * wskazuje tekst główny i poboczny * odróżnia dialog od monologu	* wymyśla niezwykłą przyczynę zmian pór roku * wyjaśnia, jakie informacje zawiera tekst główny, a jakie – poboczny * uzupełnia plan szczegółowy	* potrafi ułożyć plan szczegółowy do dowolnego tekstu * przewodniczy grupie podczas przygotowania inscenizacji historii Demeter i Kory	* dzieli się wrażeniami na temat przygotowania inscenizacji, stosując słownictwo charakterystyczne dla teatru * opowiada o obejrzonej w telewizji/teatrze sztuce teatralnej przygotowanej na podstawie mitu
Temat 21. <i>Bogowie kontra ludzie w micie o Prometeuszu.</i>	* opowiada treść mitu, posługując się ilustracjami zamieszczonymi	* redaguje plan wydarzeń w formie równoważników zdań * ocenia postępowanie	* redaguje tekst w dowolnej formie (mający na celu obronę, bądź oskarżenie tytana)	* wchodzi w rolę i jako obrońca lub oskarżyciel podaje konkretne argumenty	* prezentuje dalszą historię Prometeusza (mit o puszcze Pandory)

s. 45	w podręczniku	bohatera, wskazując pozytywne i negatywne strony jego postępowania			
Tematy 22 i 23. <i>Co wiemy o rzeczowniku?</i> <i>Rzeczowniki własne i pospolite, konkretne i abstrakcyjne.</i> s. 50	* rozpoznaje rzeczownik * podaje przykład tej części mowy na określoną literę * wskazuje w tekście rzeczowniki pasujące do definicji	* wskazuje rzeczowniki własne i pospolite (zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni wielką/małą literą) * odróżnia rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych; podaje swoje przykłady * odmienia rzeczownik przez przypadki i liczby	* stosuje poprawne formy rzeczowników w zdaniach * bezbłędnie rozpoznaje kategorie rzeczowników	* przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs pt. <i>Rozpoznaj, jaki to rzeczownik?</i>	
Tematy 24 i 25. <i>Jak wygląda pałac władcy mórz?</i> <i>Piszemy list w imieniu Amfitryty.</i> s. 53	* opisuje zdjęcia przedstawiające florę i faunę morską * opowiada o przeczytanym tekście	* określa elementy świata przedstawionego w micie * gromadzi informacje o bohaterce * wyszukuje fragmenty opisujące pałac Posejdona i uzupełnia schemat * redaguje zaproszenie na ucztę	* redaguje opis pałacu władcy mórz, korzystając ze zgromadzonego słownictwa * pisze list w imieniu bohaterki, uwzględniając wszystkie konieczne elementy	* wykonuje makietę pałacu Posejdona	* przygotowuje prezentację o faunie i florze morskiej, która zostanie wykorzystana podczas zajęć (w części wstępnej)
Temat 26. <i>Pracujemy ze słownikiem wyrazów bliskoznacznych.</i> s. 56	* relacjonuje treść komiksu * wyszukuje informacje na określony temat	* stosuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w wypowiedziach * wie, jak korzystać ze	* omawia budowę haseł słownikowych * wie, kiedy należy korzystać ze słownika	* sprawnie zamienia wyrazy na ich synonimy i w razie wątpliwości (dotyczących formy czy zapisu)	

		słownika		korzysta ze słownika * dba o konstruowanie poprawnych wypowiedzi ustnych i pisemnych	
Tematy 27 i 28. <i>Tworzymy komiksową wersję mitu o Heliosie i Faetonie.</i> s. 58	* zapisuje pytanie dotyczące ciekawostek przyrodniczych * opowiada o przeczytanym tekście	* układa szczegółowy plan wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * do fragmentu mitu wykonuje komiks, nadaje mu tytuł	* tworzy reklamę narysowanego komiksu	* wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat bóstw solarnych w różnych mitologiach * prezentuje efekty swojej pracy	* tworzy komiks na podstawie innego mitu
Tematy 29, 30 i 31. <i>Przypomnienie wiadomości o odmianie rzeczownika.</i> <i>Temat i końcówka fleksyjna rzeczownika.</i> <i>Pisownia „nie” z rzeczownikami.</i> s. 60	* rozpoznaje rzeczownik * odmienia rzeczownik przez przypadki * określa rodzaj rzeczownika * tworzy podstawową formę rzeczownika * rozumie podział na temat i końcówkę * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z rzeczownikami	* dostrzega różnicę między formami rzeczownika * zauważa temat i końcówkę * w łatwiejszych przykładach dokonuje podziału na temat i końcówkę * stara się dostrzec oboczności * uzupełnia tekst poprawnymi formami rzeczownika	* oddziela temat od końcówki * wypisuje oboczności	* wypisuje oboczności, dostrzegając związek wymiany głosek z ortografią i fonetyką (ó-o, rz-r) * tworzy tekst dyktanda, wykorzystując znajomość pisowni „nie” z rzeczownikami	
Tematy 32 i 33. <i>„Kto z kim przestaje, takim się staje” – poetycka charakterystyka bohaterów wiersza Juliana</i>	* analizuje treść wiersza * podaje pary wyrazów przeciwstawnych	* omawia obrazy poetyckie * wskazuje bohaterów wiersza, dostrzega ich odmienne zachowanie * recytuje tekst	* analizuje zachowanie bohaterów wiersza, odnosząc się do właściwych fragmentów tekstu * redaguje notatkę	* wzorowo wygłasza tekst z pamięci * doбира odpowiednie przysłowie do zachowania bohaterów wiersza	* konfrontuje sytuację przedstawioną w wierszu z własnym doświadczeniem

<i>Tuwima „Dwa wiatry”. Nagrywamy swoje recytacje. Konkurs. s. 64</i>					
Temat 34 i 35. <i>W studiu telewizyjnym.</i> s. 67	* opowiada o obejrzanej prognozie pogody	* przedstawia kolejne czynności wykonywane przez prezenterów pogody * analizuje treść przekazywanego przez nich komunikatu * przygotowuje krótką prognozę pogody	* opracowuje prognozę pogody na wybranej planecie * wciela się w rolę prezentera pogody	* ocenia efekty pracy koleżanek i kolegów * wykonuje mapę pogodową dla wybranego regionu kraju na kilka dni	
Tematy 36 i 37. <i>Przypomnienie wiadomości o przy- miotniku.</i> s. 69	* rozpoznaje przymiotnik * odmienia przymiotnik przez przypadki, określa rodzaj	* dostrzega zgodność form rzeczownika z przymiotnikiem * dobiera odpowiednią formę przymiotnika do rzeczownika	* określa formy wybranych związków zgody	* redaguje zaproszenie (ogłoszenie, list oficjalny) na Bal z Przymiotnikiem, wykorzystując w swoim tekście wiadomości na temat tej części mowy	
Temat 38. <i>O dwóch słońcach w wierszu Józefa Ratajczaka.</i> s. 72	* tworzy rodzinę wyrazu „słońce” * relacjonuje treść wiersza, opisując zachowanie bohaterów	* analizuje obrazy poetyckie w wierszu * układa rozmowę słońca ze słoneczni- kiem	* analizuje znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu	* wymyśla sytuację, która u autora wiersza mogła wywołać opisaną sytuację	* tworzy krótki tekst, w którym stosuje poetycką zabawę słowem
Temat 39. <i>Opisujemy obraz Vincenta van Gogha pt. „Słoneczniki”.</i> s. 74	* opisuje obraz w kilku zdaniach, wskazuje najważniejsze elementy * używa terminów opisujących barwy (ciepłe/zimne)	* omawia kompozycję obrazu, nazywa rodzaj dzieła (odpowiedź: martwa natura) * podaje przyczynę takiej tematyki dzieła	* wypowiada się na temat specyfiki obrazu, nastroju, kolorystyki * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	* formułuje dłuższą wypowiedź, w której uwzględni stosunki przestrzenne * wyraża własny sąd o obrazie, stosując	* prezentuje informacje na temat Vincenta van Gogha, jego dzieł i miejsc ich przechowywania

				właściwe słownictwo * dostrzega związek między tematyką twórczości a biografią artysty	
Tematy 40 i 41. <i>Czego pragnie i o czym marzy deszczycyk? Rozpoznajemy uosobienie.</i> s. 76	* relacjonuje treść wiersza * przedstawia bohatera * dostrzega nietypowe zachowania deszczu	* opisuje zachowanie deszczu za pomocą epitetów i porównań * rozumie zasadę tworzenia uosobienia * redaguje tekst o marzeniach i pragnieniach deszczu	* zapisuje dialog między kroplami deszczu * ustala, jakie cechy ludzkie nadano we fragmentach wiersza zwierzętom, zjawiskom przyrody i przedmiotom	* metodą dramy prezentuje wiersz, wcielając się w krople deszczu * tworzy oryginalne uosobienia	* tworzy wiersz o innym zjawisku atmosferycznym
Tematy 42 i 43. <i>Na czym polega stopniowanie przymiotników? Niewygodna i nie najbezpieczniejsza podróż. Pisownia „nie” z przymiotnikami.</i> s. 78	* analizuje sytuację językową przedstawioną na ilustracji * tworzy formy przymiotników w różnych stopniach	* rozpoznaje formy przymiotnika w różnych stopniach * stosuje różne stopnie przymiotnika w odpowiednich sytuacjach językowych * nazywa rodzaj stopniowania przymiotnika * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przymiotnikami	* podaje przykłady przymiotników w różnych stopniach * wie, które przymiotniki się nie stopniują * stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przymiotnikami	* zna wyjątki od zasady dotyczącej łącznej/rozłącznej pisowni „nie” z przymiotnikami * tworzy tekst opisujący ilustrację, stosując przymiotniki o różnym stopniu natężenia	
Temat 44. <i>Redagujemy tekst do gazety codziennej.</i> s. 81	* opowiada o wydarzeniach * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wyszukuje w tekście informacje o przebiegu burzy * gromadzi słownictwo opisujące burzę	* wyciąga wnioski na temat przeżyć bohaterów, korzystając z informacji zawartych w tekście * analizuje budowę	* redaguje tekst do gazety codziennej, uwzględniając wszystkie elementy charakterystyczne dla artykułu	* przygotowuje jeden egzemplarz gazetki szkolnej

			artykułu prasowego na podstawie wycinków z gazet		
Tematy 45 i 46. <i>Pisownia „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów.</i> s. 85	* rozumie regułę pisowni „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „ch” w zakończeniach wyrazów	* wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania	* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	* układa tekst dyktanda z wyrazami mającymi omawiane zakończenia	
Tematy 47 i 48. <i>Jak została opisana burza we fragmencie „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza?</i> s. 87	* opowiada o sytuacji przedstawionej we fragmencie „Pana Tadeusza”	* porządkuje plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada o przebiegu zdarzeń	* odczytuje obrazy poetyckie odnoszące się do wybranych zmysłów i podaje odpowiednie fragmenty wiersza	* recytuje fragment epepei * bezbłędnie rozpoznaje poznane środki stylistyczne	* wypowiada się na temat możliwości przedstawienia omawianego fragmentu w postaci filmu, słuchowiska radiowego bądź przedstawienia baletowego
Tematy 49 i 50. <i>Sprawdź się!</i> s. 89	* relacjonuje sytuację przedstawioną w wierszu * wskazuje bohatera, osobę mówiącą i autora	* wskazuje odpowiedzi zgodne z tekstem * podaje synonimy rzeczownika „niepogoda” * poprawia tekst, używając synonimów	* odczytuje dosłowne i przenośne znaczenie słów * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z rzeczownikami * uzupełnia tekst dyktanda z lukami	* pisze opowiadanie fantastyczne o powstaniu wybranego zjawiska atmosferycznego	
GDZIE STOPY NASZE					
Temat 51. <i>Jak precyzyjnie udzielać informacji?</i> s. 92	* analizuje sytuację przedstawioną na planszy	* przygotowuje wypowiedź wybranego bohatera z planszy * wskazuje zasady bezpiecznego porusza-	* wskazuje elementy pomagające w skutecznej komunikacji oraz takie, które ją zaburzają	* rozpoznaje i wyjaśnia elementy graficzne odnoszące się do oznaczenia górskich szlaków	* porównuje sytuację przedstawioną na planszy z własnymi doświadczeniami (wędrówki szlakami

		nia się po szlakach			turystycznymi)
Temat 52. <i>Mamy wspólne cele...</i> s. 94	* za pomocą symbolicznych rysunków przedstawia swoje zainteresowania * opowiada o tym, jak rozwija swoje hobby, podaje odpowiednie przykłady * analizuje ilustracje koleżanek i kolegów	* analizuje treść wiersza, wymieniając czasowniki wskazujące na osobę mówiącą * wyjaśnia cel zastosowania w nich części „my”	* wskazuje elementy łączące bohaterów * objaśnia obrazy poetyckie, formułuje wnioski * rozpoznaje podmiot zbiorowy w wierszu * pisze wypowiedź o swoich planach związanych z hobby (np. w imieniu grupy, którą łączą podobne zainteresowania)	* redaguje tekst w imieniu pasjonatów przygód, opowiadający o wyprawie w nieznaną	* porównuje doświadczenia bohaterów wiersza z własnymi
Tematy 53, 54 i 55. <i>Ile? Który z kolei? Używamy liczebników. Nietrudna sztuka pisowni „nie” z liczebnikiem.</i> s. 97	* wskazuje w tekście wyrazy oznaczające liczbę i kolejność * zna pytania, na które odpowiada liczebnik * z pomocą nauczyciela rozpoznaje liczebniki główne i porządkowe	* rozpoznaje w wypowiedziach liczebniki główne i porządkowe * wskazuje części mowy określane przez liczebniki * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z liczebnikami	* odmienia liczebniki i stosuje w wypowiedziach ich poprawne formy * przekształca liczebniki główne na porządkowe i odwrotnie * przeprowadza krótki wywiad z nietypowym rozmówcą – Przeczeniem NIE	* bezbłędnie określa formy liczebnika * poprawnie pisze „nie” z liczebnikami, zna wyjątki od zasady * wykorzystując pomysł bohatera komiksu (hieroglify jako oznaczenia liczebników i rzeczowników), przygotowuje konkurs dla rówieśników	
Tematy 56 i 57. <i>Początek niezwyklej podróży Fileasa Fogga. Jak Fileas Fogg wyruszył w podróż dookoła świata?</i>	* analizuje treść notatki i odpowiada na pytania dotyczące bohatera * na podstawie wysłuchanego fragmentu utworu określa elementy świata	* na podstawie analizowanego tekstu podaje najważniejsze informacje na temat bohatera i przyczyn podjęcia decyzji o podróży dookoła świata	* ocenia zachowanie Obieżyświata i jego reakcję na decyzję pana Fogga * wskazuje uczucia, które towarzyszyły bohaterom	* wypowiada się na temat podróży dookoła świata (miejsca, które warto zobaczyć, i różnych możliwości dotarcia do nich)	* porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi * wypowiada się na temat całej powieści bądź obejrzanego filmu

s. 100	przedstawionego	* wskazuje miejsca akcji, bohaterów biorących udział w wydarzeniach, a także wymienia przedmioty, które Fileas Fogg zabrał ze sobą w podróż	* układa plan wydarzeń do fragmentu powieści * redaguje fragment dziennika wybranego bohatera		
Temat 58. <i>Pracujemy ze słownikiem poprawnej polszczyzny.</i> s. 107	* analizuje sytuację przedstawioną na rysunkach * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* zna zasady korzystania ze słownika poprawnej polszczyzny * korzysta ze słownika w celu znalezienia poprawnej formy wyrazu	* omawia budowę hasła słownikowego * tworzy tekst, wykorzystując słownik poprawnej polszczyzny	* stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów	
Temat 59. <i>Co w swoim pamiętniku napisałby Robert?</i> s. 109	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * wskazuje elementy świata przedstawionego	* ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność * nazywa uczucia bohatera w odniesieniu do sytuacji, w której uczestniczy	* redaguje fragment pamiętnika dotyczącego przeżyć Roberta podczas nocnej wyprawy	* redaguje kartkę z dziennika/pamiętnika na temat przygody przeżytej w czasie wakacji	* dzieli się wrażeniami na temat dalszych przygód Roberta (na podstawie całej książki pt. <i>Na przykład Małgośka</i>)
Tematy 60 i 61. <i>Co wiemy o czasowniku? O „nie”, które zawsze trzymano na dystans, i o trzech zdrajcach. Pisownia cząstki „nie” z czasownikami.</i> s. 114	* rozpoznaje czasownik i wyszukuje go w tekście * odmienia czasownik * stosuje w zdaniach jego poprawne formy * zauważa rozdzielną pisownię „nie” z czasownikami	* określa formy czasownika * dostrzega różnicę między formą osobową a nieosobową (potrafi je zamieniać) * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” z czasownikami	* od czasowników tworzy formy zakończone na „no”, „to” * zmienia fragment tekstu tak, aby było wiadomo, kto jest wykonawcą czynności * stosuje w praktyce zasadę pisowni „nie” z czasownikami	* podaje sytuacje (formy wypowiedzi), w których stosuje się nieosobowe formy czasownika („no”, „to”) * tworzy tekst dyktanda sprawdzającego pisownię „nie” z czasownikami	
Temat 62.	* opowiada	* ustala kolejność	* określa funkcję	* tworzy tekst	* dzieli się wrażeniami

<p><i>Kto opowiada o porwaniu Stasia i Nel?</i> s. 117</p>	<p>o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie powieści * określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>zdarzeń * na podstawie analizy wypowiedzi narratora gromadzi informacje o bohaterze * opowiada o wrażeniach czytelnicznych</p>	<p>narratora w tekście * rozpoznaje narrację trzecioosobową * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów, z uwzględnieniem reakcji ojców na porwanie dzieci</p>	<p>dotyczący podjęcia przez bohatera jakiejś ważnej decyzji; wykorzystuje narrację trzecioosobową</p>	<p>na temat fragmentów lektury lub ekranizacji powieści Henryka Sienkiewicza</p>
<p>Tematy 63 i 64. <i>Poznajemy mit o Heraklesie. Dlaczego Herakles to heros?</i> s. 122</p>	<p>* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w micie * na podstawie tekstu i ilustracji opowiada o pracach wykonanych przez herosa</p>	<p>* wyjaśnia znaczenie słowa „heros” i opowiada o przeszłości bohatera * gromadzi słownictwo charakteryzujące postać * wartościuje proponowane cechy</p>	<p>* ustala kolejność wykonywanych prac Heraklesa * krótko opisuje wybrane prace * stara się je zhierarchizować pod względem trudności * pisze tekst z uzasadnieniem w imieniu greckich bogów na temat nagrodzenia Heraklesa wiecznym życiem na Olimpie</p>	<p>* pisze ze świadomością celu wypowiedzi (opowiadanie, artykuł) dotyczący Heraklesa</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Heraklesa i dwunastu wykonanych przez niego prac</p>
<p>Tematy 65 i 66. <i>Informujemy, nakłaniamy, wyrażamy wątpliwości – tryby czasownika. Pisownia ruchomych części trybu przypuszczającego.</i> s. 131</p>	<p>* rozpoznaje różne formy czasownika * grupuje wyrazy zgodnie z określonymi kryteriami (rozkaz, prośba, informacja) * tworzy dialog z czasownikami w różnych trybach</p>	<p>* odróżnia formę osobową od nieosobowej * nazywa tryby czasownika * używa w zdaniach różnych form * określa formy czasownika, uwzględniając tryb</p>	<p>* tworzy wybrany tryb czasownika i używa go w wypowiedziach * zna zasadę pisowni części „by” z czasownikami</p>	<p>* ma świadomość, że niektóre czasowniki nie mogą występować we wszystkich trybach * dla koleżanek i kolegów z klasy organizuje konkurs pt. <i>Co by było, gdyby?</i>, podczas którego będą oni ćwiczyć umiejętność rozpoznawania</p>	

				trybu czasownika	
Temat 67. <i>Pokonać własne słabości – Marek Kamiński „Razem na bieguny”.</i> s. 134	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu	* dokonuje oceny bohaterów i wyprawy * uzupełnia treść zapisków z wyprawy * opisuje zdjęcia z wyprawy	* wypowiada się na temat cech charakteru, które pomagają lub utrudniają osiągnięcie wyznaczonego sobie celu * redaguje fragment dziennika uczestnika prawdziwej lub wymyślonej wyprawy	* wyraża własną opinię na temat wyprawy na biegun * w swojej wypowiedzi odnosi się do słów autorytetów w tej dziedzinie (himalaista)	* przygotowuje prezentację na temat Marka Kamińskiego, Jasia Meli i Fundacji „Poza Horyzonty” * dzieli się wrażeniami na temat filmu pt. <i>Mój biegun</i>
Temat 68. <i>Życie podróżami – Zofia Beszczyńska „podróże”.</i> s. 138	* relacjonuje treść wiersza * opowiada o wymarzonej podróży, uwzględniając przyczynę wybrania tego miejsca i atrakcje, które chce tam zobaczyć	* ustala temat wypowiedzi i opisuje osobę mówiącą, cytując fragmenty wiersza * opowiada o tym, co bohater robi w poszczególne dni tygodnia	* analizuje wiersz, sprawnie posługując się terminami: „wers”, „strofa” (długość strofy), „rymy”, „rytm” * w dowolnej formie przygotowuje prezentację na temat jednej z wypraw bohatera wiersza	* wymyśla kolejny (weekendowy) cel wyprawy bohatera i go opisuje	* wyszukuje informacje na temat zdobywania najwyższych szczytów, odległych, nieznanymi zakątków świata, egzotycznych wypraw, mieszkańców, następnie prezentuje je koleżankom i kolegom
Temat 69. <i>Wędrówka na szczyt w wierszu Ludmiły Marjańskiej „Słońce – gorąca gwiazda”.</i> s. 140	* opisuje fotografię, wcielając się w rolę osób wchodzących na szczyt góry * przedstawia myśli i uczucia towarzyszące tej sytuacji * relacjonuje treść	* określa temat wiersza * opisuje przedstawione obrazy poetyckie	* ocenia zachowanie bohaterów podczas kolejnych etapów wspinaczki na szczyt * wyjaśnia znaczenie ostatniej zwrotki wiersza	* odczytuje znaczenie tytułu w kontekście treści wiersza * opowiada o chęci udziału w podobnej wyprawie	* dzieli się swoimi doświadczeniami, przeżyciami dotyczącymi górskich wspinaczek
Temat 70. <i>Opowieść o człowieku, który uwierzył mitom –</i>	* opowiada o przeczytanym tekście i informacjach	* wypowiada się na temat bohatera tekstu * uzupełnia notatkę	* analizuje sposób zapisu notatki biograficznej, zwracając	* dzieli się wiedzą na temat wojny trojańskiej * wyraża własną ocenę	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat

C.W. Ceram „Bajka o biednym chłopcu, który znalazł skarb”. s. 143	zawartych w przypisach	biograficzną w postaci osi czasu	uwagę na skróty * redaguje tekstową notatkę biograficzną, która mogłaby się znaleźć w słowniku sławnych archeologów	(odwołuje się do opinii innych osób) na temat marzeń Schliemanna i jego uporu w dążeniu do celu	skarbu króla Priama
Tematy 71 i 72. Gdyby nie gniew Posejdona... – opowiadamy mit o tulaczce Odyseusza. s. 148	* opowiada o wybranych wydarzeniach przedstawionych w micie * wskazuje przyczynę tulaczki bohatera	* korzystając z tekstu i mapy przedstawia miejsca, w których przebywał Odyseusz * układa je w kolejności chronologicznej; dostrzega następstwo czasowe	* analizuje tekst pod względem przyczynowo-skutkowym * rozumie pojęcia: „akcja”, „wątek” i posługuje się nimi * charakteryzuje postać	* samodzielnie pisze list w imieniu Odyseusza do Penelopy, uwzględniając informacje z tekstu	* w postaci prezentacji multimedialnej przedstawia przygody Odyseusza (uwzględniając udział w wojnie trojańskiej)
Temat 73. O czynnościach zakończonych i niezakończonych. Poznajemy czasowniki dokonane i niedokonane. s. 158	* rozpoznaje czasownik jako odmienną część mowy * odmienia czasownik	* wskazuje czasowniki wyrażające czynności zakończone i niezakończone	* ma świadomość, że czasownik ma aspekt (a nie odmienia się przez aspekt) * tworzy czasowniki dokonane i niedokonane	* tworzy pary czasowników i redaguje z nimi zdania	
Temat 74. Wyruszyć w podróż marzeń – Olaf Fritsche „Skarb Troi”. s. 160	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* określa elementy świata przedstawionego * wskazuje elementy fantastyczne	* redaguje opowiadanie twórcze o kolejnych przygodach przeżytych przez bohaterów w starożytnej Troi	* redaguje opowiadanie twórcze o przeniesieniu się w czasie do starożytnej Troi (tworzy plan wydarzeń do swojej pracy)	* przedstawia historię wojny trojańskiej
Tematy 75 i 76. Wspólnie opracujemy ofertę biura podróży. s. 166	* analizuje informacje zamieszczone w ofertach turystycznych zamieszczonych	* gromadzi informacje potrzebne do przygotowania oferty biura turystycznego (zabytki, muzea,	* opracowuje trasę wycieczki, wyprawy, korzystając z dostępnych źródeł * współpracuje	* tworzy hasła reklamowe i mapki przedstawiające trasę podróży * opowiada o metodach	* przygotowuje katalog wymyślnego biura podróży z ofertami wyjazdów w różne części świata

	w podręczniku	wystawy, pomniki przyrody)	w grupie * inscenizuje rozmowę klienta z pracownikiem biura podróży	perswazji stosowanych w podobnych sytuacjach	
Tematy 77 i 78. <i>Jak, gdzie, kiedy, czyli co słyszeć u Wiktora.</i> s. 167	* wyszukuje w tekście przysłówki * zna pytania, na które odpowiada przysówek * ma świadomość, że przysówek jest nieodmienną częścią mowy	* tworzy związek czasownika z przysłówkiem * stopniuje przysówek * zna zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przysłówkami	* używa różnych stopni przysłówka w celu opisanie ilustracji * wie, które przysłówki się nie odmieniają * stosuje w praktyce zasadę dotyczącą pisowni „nie” z przysłówkami	* bezbłędnie stopniuje przysówek, nazywa rodzaj stopniowania * tworzy poprawne formy przysłówka od przymiotnika	
Temat 79. <i>O drodze, co nie ma końca – interpretujemy wiersz Joanny Kulmowej.</i> s. 169	* relacjonuje treść wiersza * określa temat	* wyszukuje informacje na temat osoby mówiącej * uzasadnia użycie rozkazującej formy czasowników	* analizuje i interpretuje wiersz, posługując się terminologią liryczną * nazywa typ podmiotu lirycznego	* redaguje opis drogi przedstawionej w utworze	* odnosi treść wiersza do własnego doświadczenia
Temat 80. <i>W trosce o naturę.</i> s. 171	* analizuje wypowiedzi młodych ekologów * wskazuje elementy łączące wypowiedzi	* wyszukuje informacje na temat działań chroniących środowisko * tworzy ekologiczny znak graficzny	* rozpoznaje symbole związane z ochroną środowiska (znaki graficzne towarzystw i instytucji) * tworzy <i>Dekalog ekologa</i>	* wypowiada się na temat działań ekologicznych w najbliższym regionie * wykonuje plakat zachęcający do ochrony środowiska	* dzieli się wiedzą i doświadczeniem związanym z ochroną środowiska * współorganizuje szkolną akcję ekologiczną
Temat 81. <i>Zaimek, czyli ten, który lubi zastępować.</i> s. 174	* dostrzega zaimek w tekście	* rozpoznaje zaimek * dostrzega funkcję zaimków w zdaniu	* układa wypowiedzenie według określonego schematu (części mowy) * wie, w jakim celu	* rozpoznaje rodzaje zaimków * wie, które zaimki są odmienne * stosuje w tekście	

			stosuje się zaimek, i umiejętnie wykorzystuje tę wiedzę w praktyce	poprawne formy zaimków	
Temat 82. <i>Jaki kolor ma nastrój?</i> Kazimierz Śladewski <i>„Zieleń”.</i> s. 176	* określa swój nastrój i dobiera do niego odpowiedni kolor * analizuje treść wiersza * opowiada o wrażeniach czytelniczych	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych (ze słowem „zielony”) i układa z nimi zdania * rozpoznaje porównanie	* opisuje przedstawione obrazy poetyckie * analizuje dosłowne i przenośne znaczenia słów * zna symbolikę zielonego koloru	* opowiada o etapach tworzenia filmu (efektach potęgujących nastrój) nakręconego na podstawie wiersza * rozpoznaje i tworzy własne porównania	* przygotowuje „muzyczną ilustrację” do wiersza
Temat 83. <i>Odmieniamy zaimki.</i> s. 179	* rozpoznaje zaimek w tekście * wyszukuje przykłady odpowiadające na konkretne pytania	* dostrzega różnicę między odmiennymi i nieodmiennymi formami zaimków	* określa formy zaimków odmiennych * zna zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimków	* rozpoznaje zaimki rzeczowne i stosuje ich poprawne formy w zdaniach	
Temat 84. <i>Jak napisać list oficjalny?</i> s. 181	* określa nadawcę, adresata, temat i cel listu oficjalnego	* analizuje graficzne rozmieszczenie tekstu * wymienia sytuacje, w których można napisać list oficjalny	* redaguje list oficjalny na wybrany temat	* porównuje list oficjalny z prywatnym	
Temat 85. <i>Przyimek – mały zarządca.</i> s. 183	* rozpoznaje przyimek i rzeczownik * odmienia rzeczownik przez przypadki	* zna zasadę tworzenia wyrażenia przyimkowego * ma świadomość, że o formie rzeczownika decydują przyimki	* tworzy wyrażenia przyimkowe w dowolnym przypadku * opisuje położenie obiektu, stosując wyrażenia przyimkowe	* wymyśla krzyżówkę z trudniejszymi przyimkami	
Temat 86. <i>W trosce o wspólne dobro.</i> s. 186	* opisuje plakat przedstawiający Ziemię, zwracając uwagę na kontrastujące elementy	* rozumie i odczytuje przenośne znaczenie przedstawionych na plakacie elementów graficznych	* wyraża swoją opinię o plakacie * opisuje uczucia towarzyszące odbiorcom plakatu	* dzieli się swoimi spostrzeżeniami i odczuciami na temat ochrony środowiska w najbliższej okolicy	* przygotowuje program „Dnia Ochrony Środowiska” w szkole

Temat 87. <i>O częściach mowy, które nie zmieniają swoich form.</i> s. 188	* rozpoznaje i nazywa poznane części mowy: wykrzykniki i partykuły * ma świadomość, że niektóre części mowy zmieniają swoje formy, a inne części mowy są nieodmienne	* rozpoznaje wykrzyknik i partykułę * analizuje ilustrację i podaje sytuacje, które pozwalają na użycie poznanych części mowy	* tworzy wypowiedzi, używając wykrzykników i partykuł	* dostrzega zmianę znaczenia zdań po dodaniu wyróżnionych części mowy	
Tematy 88 i 89. <i>Sprawdzamy nasze umiejętności.</i> s. 190	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozróżnia poznane części mowy	* redaguje plan szczegółowy * tworzy poprawne formy liczebników głównych i porządkowych * rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane	* odczytuje informacje zawarte w definicji słownikowej * określa formy gramatyczne odmiennych części mowy * poprawnie zapisuje przeczenie „nie” z różnymi częściami mowy	* samodzielnie redaguje kartkę z pamiętnika dotyczącą podróży jednego z bohaterów, uwzględniając uczucia i przeżycia bohaterów	
ŚWIAT LUDZKICH SPRAW					
Temat 90. <i>Jak się zachować?</i> s. 194	* analizuje sytuacje przedstawione na planszy * opowiada o wydarzeniach, w których uczestniczą bohaterowie	* nazywa uczucia, opisuje przeżycia bohaterów * podaje przykłady sytuacji związanych z określonymi przeżyciami	* bierze udział w dyskusji na temat pozytywnych i negatywnych zachowań wobec osób przeżywających trudne lub radosne chwile * opisuje uczucia jednego z bohaterów z planszy	* formułuje wnioski z dyskusji * redaguje opis swoich przeżyć w określonej sytuacji * wskazuje niewłaściwe zachowania	* konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami
Tematy 91 i 92. <i>Zdarzenie, wątek, akcja, fabuła.</i>	* podaje skojarzenia ze słowem „szczęście” * opowiada	* korzysta ze słownika w celu znalezienia przenośnego	* interpretuje tytuł i znaczenia przenośne w tekście	* wie, jakie elementy tworzą fabułę, i odnosi to do odpowiednich	* tworzy dalszy ciąg przygód bohatera

<p><i>Dlaczego „Loteria”?</i> s. 196</p>	<p>o wydarzeniach przedstawionych w tekście</p>	<p>i dosłownego znaczenia słowa * uzupełnia schemat przedstawiający wydarzenia należące do utworu</p>	<p>* opowiada o zdarzeniach sprzed akcji utworu * ocenia zachowanie bohatera i jego ostateczną decyzję</p>	<p>fragmentów tekstu * redaguje wypowiedź na temat szczęścia</p>	
<p>Tematy 93 i 94. <i>Co przyniosło szczęście dwóm wampirom? Wyrazy naśladowcze dźwięki.</i> s. 201</p>	<p>* analizuje treść komiksu * wyjaśnia znaczenie zwrotu „pieniądze szczęścia nie dają” i podaje sytuacje, w których można te słowa zastosować * dostrzega wyrazy naśladowcze różnego typu dźwięki</p>	<p>* dzieli się wrażeniami czytelnickimi * porównuje typowe zachowania wampira utrwalone w kulturze z zachowaniami bohaterów tekstu * rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze w komiksie</p>	<p>* wskazuje w tekście przykłady komizmu * podaje przykłady komizmu w znanych tekstach literackich, filmowych * porównuje zachowanie i wygląd bohaterów * do wybranych fragmentów komiksu podaje własne przykłady wyrazów dźwiękonaśladowczych</p>	<p>* wyjaśnia związek tytułu z treścią komiksu * rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze w tekstach i podaje własne przykłady</p>	<p>* przygotowuje konkurs pt. <i>Zgadnij, co to za dźwięk?</i> (nagrywa różne dźwięki z otoczenia)</p>
<p>Temat 95. <i>Powtórzenie wiadomości o wypowiedzeniu.</i> s. 207</p>	<p>* relacjonuje treść tekstu * dostrzega różne rodzaje wypowiedzeń</p>	<p>* nazywa wypowiedzenia * tworzy zdania pojedyncze, złożone i równoważniki zdania</p>	<p>* przekształca różne rodzaje wypowiedzeń * pamięta o poprawnej interpunkcji</p>	<p>* rysuje komiks, używając w wypowiedziach bohaterów różnych rodzajów wypowiedzeń</p>	<p>* przygotowuje gazetkę ścienną na temat mody (stosuje różne rodzaje wypowiedzeń)</p>
<p>Tematy 96 i 97. <i>Różnie rozumiane szczęście. Co tworzy rytm utworu?</i> s. 210</p>	<p>* relacjonuje treść ballady * wyróżnia: wers, strofę, rym</p>	<p>* przedstawia bohaterów i ich wyobrażenia o szczęściu</p>	<p>* interpretuje zachowanie człowieka * analizuje budowę utworu * wie, jak sprawdzić, czy wiersz jest rytmiczny</p>	<p>* układa melodię do tekstu i prezentuje na forum klasy wyniki pracy * dostrzega znaczącą rolę rytmu w tańcu i piosence</p>	<p>* „Co by było, gdyby człowiek zgodził się z definicją szczęścia zaprezentowaną przez wybranego bohatera?” – uczeń wypowiada swoje zdanie na ten temat i je argumentuje</p>

<p>Tematy 98 i 99. <i>Rozmawiamy i opisujemy wyjątkowe dla nas miejsca.</i> s. 212</p>	<p>* opowiada o miejscu, w którym lubi spędzać czas * relacjonuje treść fragmentu powieści</p>	<p>* wyszukuje informacje na temat Placu Broni</p>	<p>* analizuje sposób mówienia narratora i zwraca uwagę na zastosowane środki językowe * rozróżnia rodzaje narracji</p>	<p>* opowiada o wyjątkowym miejscu, opisując przestrzeń i uczucia, jakie wywołuje to miejsce</p>	<p>* dzieli się wrażeniami z przeczytanej lektury bądź obejrzanej ekranizacji</p>
<p>Temat 100. <i>Dla tych, którzy poszukują piękna... – Leopold Staff „Czucie niewinne”.</i> s. 216</p>	<p>* wchodzi w rolę, opisuje, co widzi, myśli, czuje, słyszy * relacjonuje treść wiersza</p>	<p>* nazywa podmiot liryczny i opowiada o sytuacji, w której się znalazł * nazywa uczucia podmiotu lirycznego i wskazuje elementy, które mają na nie wpływ</p>	<p>* zapisuje wskazówki dla ludzi poszukujących piękna * redaguje opis wyjątkowego miejsca</p>	<p>* redaguje opowiadanie zgodnie z wyznaczonymi kryteriami</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną pt. <i>Cuda natury</i></p>
<p>Tematy 101 i 102. <i>O źródle, z którego im więcej się weźmie wody, tym więcej jej napływa.</i> s. 218</p>	<p>* opowiada treść utworu H. Sienkiewicza * określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>* wskazuje podobieństwa i różnice między utworami * wymienia dary wróżek * redaguje życzenia dla bliskiej osoby, nawiązując do słów królowej wróżek</p>	<p>* opowiada treść baśni pt. <i>Śpiąca królewna</i>; wskazuje w niej cechy gatunkowe * ocenia, który dar wróżek był najcenniejszy * podaje cechy człowieka kierującego się dobrocią serca</p>	<p>* formułuje przesłanie baśni * wymienia cechy gatunkowe w tym utworze * opowiada o tym, co jest najcenniejsze w życiu człowieka</p>	<p>* wyszukuje złote myśli (sentencje) na temat dobra, przedstawia je na forum klasy i wyjaśnia ich znaczenie (może być w formie gazetki ściennej / plakatu)</p>
<p>Tematy 103 i 104. <i>„Pechowo” schwytni skarżą się królowi Salomonowi. Pisownia wyrazów z „rz”, „ż”, „ch”, „h”.</i> s. 221</p>	<p>* rozumie inne niż dotychczas poznane reguły pisowni „rz”, „ż”, „ch”, „h”</p>	<p>* wskazuje w tekstach, na ilustracjach wyrazy dotyczące omawianej zasady i układa z nimi zdania</p>	<p>* pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni</p>	<p>* układa tekst dyktanda z wyrazami dotyczącymi omawianej zasady</p>	

<p>Tematy 105 i 106. <i>Jaki utwór nazywamy bajką?</i> <i>Czas na bajkę.</i> s. 223</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść bajek * zauważa uosobienie * uczestniczy w dramie (wchodzi w rolę rośliny/zwierzęcia) 	<ul style="list-style-type: none"> * przypisuje cechy, z którymi najczęściej są kojarzone zwierzęta * wskazuje elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje morał i wyjaśnia jego znaczenie * podaje cechy gatunkowe bajki i wskazuje je w przeczytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> * recytuje wybraną bajkę * redaguje tekst bajki zgodnie z podanymi wskazówkami 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat ponadczasowego i uniwersalnego charakteru bajek
<p>Tematy 107 i 108. <i>Czym się różni zdanie pojedyncze rozwinięte od zdania nierozwiniętego?</i> s. 227</p>	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje sytuację przedstawioną w scenie komiksowej * wskazuje zdania (z pomocą nauczyciela) pojedyncze i złożone 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w zdaniu orzeczenie * nazywa rodzaj zdania * wskazuje słowa będące nazwą wykonawcy czynności 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje i nazywa podmiot i orzeczenie * dostrzega funkcję określeń w zdaniu * odróżnia zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego * tworzy/zamienia zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * bezbłędnie posługuje się pojęciami na lekcji terminami * ma świadomość, że skrótość informacji może prowadzić do nieporozumień 	
<p>Temat 109. <i>Czego oczekuje i o czym marzy niepełnosprawna Ola?</i> s. 229</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowanie Oli, wskazuje powód, dla którego nie chce zmieniać miejsca zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia zachowanie i postawę bohaterów wobec Oli * opisuje myśli i przeżycia bohaterki przed i po przeprowadzce 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wydarzeń z życia, podczas których zmieniło się spojrzenie na ludzi i otoczenie 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia
<p>Temat 110. <i>Kto, dla kogo i o czym śpiewa kołysankę?</i> s. 236</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sytuacjach, w których śpiewa się kołysanki * odnosi się do doświadczeń z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść piosenki * opowiada o nadawcy, odbiorcy tekstu, łączących ich relacjach * dostrzega w tekście zdrobienie 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa uczucia ujawniające się w wypowiedzi osoby mówiącej * wypisuje z tekstu zdrobienia * opowiada o tempie melodii i obrazach pojawiających się w kołysankach 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy dalszy ciąg opowiadania, używając zdrobnień 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy własną kołysankę
<p>Temat 111.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść 	<ul style="list-style-type: none"> * dopasowuje związki 	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> * wybiera z tekstu 	

<p><i>Jak wyrazy łączą się ze sobą? Poznajemy związki wyrazowe.</i> s. 238</p>	<p>tekstu * układa krótkie zdanie z rozsypanki wyrazowej</p>	<p>wyrazowe * wskazuje wyrazy podrzędne i nadrzędne (zadaje odpowiednie pytania)</p>	<p>określające od określanych * stosuje właściwe połączenia współrzędne (szeregi)</p>	<p>współrzędne i podrzędne połączenia wyrazowe i je nazywa * wskazuje w wypowiedzeniach szeregi</p>	
<p>Temat 112. <i>O tradycjach i zwyczajach, tych dawnych i tych całkiem nowych.</i> s. 241</p>	<p>* relacjonuje fragment tekstu * wymienia obyczaje pojawiające się we fragmencie epopei</p>	<p>* opisuje obyczaje pojawiające się w tekście</p>	<p>* w wypowiedzi na temat tekstu umiejętnie posługuje się terminami: „wers”, „strofa”, „rym”, „rytm” * wyszukuje poznane środki stylistyczne</p>	<p>* opowiada o zwyczajach i tradycjach kulturowanych w domu rodzinnym * opracowuje fragment książeczki (plakat, gazetka ścienna) na temat wybranego zwyczaju</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat polskich/regionalnych tradycji i zwyczajów</p>
<p>Tematy 113 i 114. <i>Jak zbudować Kupścia? Instrukcja.</i> s. 244</p>	<p>* opowiada o wydarzeniach ukazanych w tekście * układa kilka pytań z nim związanych</p>	<p>* zna zasady tworzenia instrukcji * ma świadomość, że ta forma wypowiedzi może mieć formę tekstu, rysunkową albo połączoną</p>	<p>* tworzy tekst o charakterze instrukcji * określa funkcję wyrazów zapisanych wielką literą * wymyśla zastosowanie urządzeń opisanych w tekście</p>	<p>* dostrzega związek między mottem a treścią utworu * podaje informacje dotyczące instrukcji jako tekstu użytkowego</p>	<p>* opowiada o instrukcjach (formach zapisu / łatwości / trudności z odczytaniem), z którymi miał okazję się zetknąć</p>
<p>Tematy 115 i 116. <i>O materializowaniu się myśli – czytamy fragment książki Doroty Kassjanowicz „30 znikających trampolin”. Piszemy fragment scenariusza filmowego.</i> s. 250</p>	<p>* relacjonuje treść tekstu * czyta z podziałem na role * pracuje w grupie nad wykonaniem zadania</p>	<p>* dzieli się wrażeniami czytelniczymi * wyjaśnia, na czym polegało „zmaterializowanie się” poszczególnych przedmiotów</p>	<p>* inscenizuje sytuację, w której przewycięża jakąś trudność lub osiąga cel</p>	<p>* podczas wykonywania zadania wykorzystuje wiedzę o czasownikach dokonanych i niedokonanych</p>	<p>* pełni rolę reżysera podczas nakręcenia (zagrania na żywo) wymyślonej scenki</p>

Temat 117. <i>Związki wyrazowe w zdaniu. O grupie podmiotu i orzeczenia.</i> s. 255	* relacjonuje treść tekstu * wskazuje podmiot i orzeczenie w zdaniach	* wie, jakie części zdania tworzą związek główny * wskazuje związki poboczne	* wskazuje grupę podmiotu i orzeczenia * oddziela grupę podmiotu od grupy orzeczenia	* dopasowuje schemat do zdania * układa zdanie do schematu	
Tematy 118 i 119. <i>Kilka słów o zdrowym odżywianiu. Jak walczyć z przyzwyczajeniami? Zdrowe przepisy na małe desery.</i> s. 257	* opowiada o przeczytanym tekście * odpowiada na pytania związane z tekstem	* analizuje piramidę przedstawiającą zasady zdrowego odżywiania młodzieży w wieku szkolnym * porównuje odżywianie się chłopca z w/w zasadami	* wyjaśnia znaczenie przysłowia * wypowiada się na temat konieczności ograniczenia spożycia niektórych potraw * redaguje przepis na zdrową potrawę	* wypowiada się na temat zachowania chłopca, jego reakcji na zastosowane przez mamę ograniczenia * tworzy dalszy ciąg opowiadania	* tworzy kilka stron książki kucharskiej z przepisami na zdrowe potrawy dla dzieci i młodzieży
Temat 120. <i>Uczymy się rysować wykres zdania pojedynczego.</i> s. 259	* rozpoznaje podmiot, orzeczenie i określenia * rozumie zasady przedstawiania zdania za pomocą wykresu	* rysuje wykres krótkiego zdania pojedynczego * dzieli zdanie na grupę podmiotu i orzeczenia	* dostrzega związki wyrazowe (główny, poboczne) * samodzielnie rysuje wykres zdania	* układa zdania do wykresów	
Tematy 121 i 122. <i>Minimum słów, maksimum treści, czyli jak streszczać tekst.</i> s. 262	* zastępuje treść szczegółowymi wyrazami * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* dobiera definicję do znaczeń słów * układa jedno zdanie dotyczące treści opowiadania * zna zasady pisania streszczenia	* ustala najważniejszą informację w przeczytanym tekście * tworzy plan wydarzeń do fragmentu tekstu * pisze streszczenie	* ocenia zachowanie chłopca * wyjaśnia, na czym polegał komizm	* podaje przykłady sytuacji z życia, filmu lub książki, w której niezrozumienie czyis słów/intencji miało niespodziewane konsekwencje
Temat 123. <i>W roli dziennikarzy.</i> s. 266	* wie, czym się zajmuje dziennikarz	* omawia zasady, którymi powinien się kierować dziennikarz * podaje cechy, umiejętności dobrego dziennikarza	* podaje nazwiska znanych dziennikarzy (informacje na temat spraw, tematów, którymi się zajmują) * odróżnia fakt od opinii	* pisze tekst łączący informację z komentarzem (artykuł do gazetki szkolnej) * dostrzega w komentarzach cechy reklamy	* dzieli się wiedzą na temat pracy dziennikarzy (paparazzi)

			* redaguje tekst zawierający informację lub opinię	* włącza się do dyskusji o etyce dziennikarskiej	
Tematy 124, 125, 126. <i>Wiadomości z Koryntu. Sąd nad Syzyfem.</i> s. 268	* relacjonuje treść mitu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia kilka cech bohatera	* wskazuje związek miejsc i bohaterów z treścią mitu * wyjaśnia znaczenie zwrotu: „syzyfowa praca” * wybrane zajęcia z codziennego życia określa tym zwrotem, uzasadniając wybór	* redaguje artykuł prasowy/ tekst do programu telewizyjnego na określony temat * charakteryzuje Syzyfa, uzasadniając cechy sytuacjami z mitu	* ocenia postępowanie postaci * wchodzi w rolę sędziego, obrońcy, oskarżyciela	* wchodzi w rolę dziennikarza i pisze relację z przebiegu rozprawy
Temat 127. <i>Przydawka, czyli określenie rzeczownika w zdaniu.</i> s. 272	* podaje kilka określeń do zaproponowanego rzeczownika * rozpoznaje rzeczownik i przymiotnik	* rozpoznaje przydawkę, zna pytania, na które odpowiada i jaką częścią mowy najczęściej jest wyrażona	* rysuje wykres zdania pojedynczego, nazywając poznane części zdania * redaguje opis z określoną liczbą przydawek	* tworzy zdania z kilkoma przydawkami * dobiera wykres do zdania	
Temat 128. <i>Komu i dlaczego – według starożytnych Greków – udało się sprowadzić nieszczęścia i śmierć na ludzi?</i> s. 274	* relacjonuje treść mitu * wskazuje zdania zgodne z treścią mitu * na podstawie ilustracji zamieszczonej w podręczniku opisuje zawartość puszeki Pandory	* określa elementy świata przedstawionego * uzupełnia wypowiedź Zeusa informacjami o planie zemsty na Prometeuszu	* przypomina treść mitu o Prometeuszu i wskazuje źródło konfliktu między tytanem a Zeusem * ocenia bohaterów * wyjaśnia znaczenie związku „prometejski czyn”	* wartościuje wymiar kary wymierzonej Prometeuszowi * tworzy nową wersję mitu o Pandorze (szczęśliwe zakończenie / rola Nadziei)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami ze swojego życia
Temat 129. <i>Jeśli zdarzenia ułożą się inaczej, niż</i>	* relacjonuje treść tekstu * dzieli się wrażeniami	* rozpoznaje gatunek literacki * omawia zachowanie	* wyjaśnia znaczenie zwrotu „życie stanęło na głowie”	* zapisuje wypowiedzi, które pasują do przedstawionych sytuacji	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z sytuacjami

zakładaliśmy... s. 277	czytelniczymi	chłopca i sytuację, w której się znalazł	* wskazuje uczucia, które są ważne w zaistniałej sytuacji	* wypowiada się na temat potrzeb ludzi w trudnych chwilach	ze swojego życia * dzieli się wrażeniami z obejrzanego filmu
Temat 130. <i>Czego pragnie Juniper Berry? Rozmawiamy o samotności.</i> s. 281	* relacjonuje treść tekstu * dzieli się wrażeniami czytelniczymi	* określa elementy świata przedstawionego * przedstawia bohaterkę opowiadania i sytuację, w której się znalazła	* charakteryzuje postać bohaterki * nazywa uczucia bohaterki * opisuje obecne i wcześniejsze zachowanie rodziców dziewczynki * dostosowuje kolorystykę do uczuć	* w imieniu bohaterki redaguje list do rodzi- ców, uwzględniając uczucia, pragnienia i nadzieje * zauważa różny sposób zapisu (tekst należący do fabuły i akcji)	* dzieli się sposzrzeniami na temat samotności i pomocy ludziom, którzy znaleźli się w takiej sytuacji
Temat 131. <i>Co się zdarzyło na ulicy Pachnących Bzów?</i> s. 285	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście * określa elementy świata przedstawionego	* objaśnia znaczenia związków wyrazowych ze słowem „bajka” * omawia elementy świata przedstawionego	* analizuje przeżycia bohaterów * rozpoznaje funkcję metafory w tekście * opowiada tekst, zwracając uwagę na przyczynę i skutki wydarzeń	* interpretuje sformu- łowanie „to nie była bajka” * wypowiada się na temat reakcji przedmio- tów-bohaterów * redaguje szczęśliwe zakończenie historii	* redaguje opowiadanie twórcze inspirowane przedstawionymi wydarzeniami, które można by zatytułować: <i>To nie była bajka</i>
Tematy 132 i 133. <i>Świat wirtualny a rzeczywistość. Tekst literacki a tekst informacyjny.</i> s. 287	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekstach * określa elementy świata przedstawionego w utworze literackim	* wskazuje zagrożenia wynikające z uzależnienia od komputera i wirtualnego świata	* porównuje przeczy- tane teksty pod kątem zawartych w nich treści * rozpoznaje cechy charakterystyczne tekstów użytkowych i literackich	* podaje fragmenty utworu, które w sposób przenośny przedsta- wiają sytuację bohatera * tworzy plakat pt. <i>Bezpiecznie z komputerem</i>	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat zasad korzystania z komputera i internetu
Tematy 134 i 135. <i>Okolicznik i dopełnienie, czyli określenia czasownika w zdaniu.</i>	* odpowiada na pytania zamieszczone w ankiecie * rozpoznaje czasownik * podaje kilka określeń	* rozpoznaje dopełnienie oraz okolicznik * zna pytania, na które odpowiadają i wie, jaką	* rysuje wykres zdania pojedynczego * nazywa poznane części zdania * tworzy związki wyra-	* tworzy zdania, dłuższe teksty z okolicznikami i dopełnieniami * dobiera wykres do	

s. 291	do zaproponowanego czasownika	częścią mowy najczęściej są wyrażone	zowe z poznanymi dotąd częściami zdania * tworzy instrukcję korzystanie z komputera zawierającą okoliczniki i dopełnienia	zdania	
Temat 136. <i>Co może działać wykreślenie jednego słowa? Rozmawiamy o plakacie społecznym.</i> s. 294	* opowiada o elementach graficznych przedstawionych na plakacie	* podaje skojarzenia ze słowem „dom” i wyrażeniem „dom dziecka”	* podaje propozycje zmian na świecie, które sprawiłyby szczęście wszystkim dzieciom * wypowiada się na temat celowości wykreślenia jednego słowa	* redaguje wypowiedź na temat działań, do których zachęca autor plakatu * przewiduje, co by się mogło stać, gdyby tę myśl wprowadzono w życie (pracuje przy wykonaniu mapy mentalnej)	* wyszukuje plakat podejmujący jakąś ważną tematykę społeczną i wypowiada się na temat myśli, jaką wyraża
Tematy 137 i 138. <i>Jak uniknąć piekła na ziemi?</i> s. 295	* podaje skojarzenia ze słowami: „niebo”, „piekło” * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i układa z nimi zdania * wymienia elementy świata przedstawionego	* prezentuje pomysły bohaterów, podając właściwe cytaty z tekstu * interpretuje zachowanie bohaterów	* ocenia pomysły bohaterów, wskazuje bardziej niebezpieczny dla ludzkości	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 139. <i>Czym jest tolerancja?</i> s. 300	* relacjonuje treść przeczytanego tekstu * próbuje podać definicję słowa „tolerancja”	* podaje przykłady zachowań ludzi nietolerancyjnych * zapisuje dialog, w którym przekonuje, że warto być tolerancyjnym	* wchodzi w rolę osoby będącej w obcym kraju i opowiada o swoich uczuciach * porównuje ww. opis z sytuacją, w jakiej się znalazł bohater	* wybiera sformułowania najlepiej wyrażające ideę tolerancji	* na podstawie własnych obserwacji podaje przykłady nietolerancji we współczesnym świecie i ich możliwe skutki
Tematy 140 i 141.	* relacjonuje treść	* przedstawia	* na podstawie	* wskazuje w utworze	* tworzy scenariusz

<p>Poznajemy nowelę – Bolesław Prus „Katarzynka”. s. 303</p>	<p>przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego * ustala temat utworu</p>	<p>bohaterów występujących w tekście * tworzy plan wydarzeń * wskazuje i ocenia istotę najważniejszego przedmiotu w tekście</p>	<p>fragmentów tekstu podaje uczucia pana Tomasza i przyczyny takiego zachowania * ustala punkt kulminacyjny w utworze * zna cechy noweli</p>	<p>elementy charakterystyczne dla poznanego gatunku * wypowiada się na temat problemów współczesnego świata</p>	<p>filmu na podstawie poznanej noweli; uczestniczy w podziale ról dla grupy</p>
<p>Temat 142. Kiedy spotkam poszkodowanego... Rozmawiamy na temat sensu „Przypowieści o miłosiernym Samarytaninie”. s. 316</p>	<p>* przedstawia wydarzenia z przypowieści * wypowiada się na temat tego, jaka nauka płynie z przypowieści</p>	<p>* analizuje zachowanie podróżnych * wskazuje różnicę między zachowaniem bohaterów * zauważa specyfikę odmiany rzeczownika „Samarytanin”</p>	<p>* wskazuje w utworze cechy gatunkowe przypowieści * wymienia sposoby pomagania potrzebującym * tworzy definicje słów: „bliźni”, „miłosierdzie”</p>	<p>* interpretuje myśli łączące się z ideą miłosierdzia * wskazuje uniwersalny charakter utworu</p>	<p>* przedstawia w dowolnej formie inne biblijne przypowieści</p>
<p>Temat 143. Zwrócić uwagę innych – dlaczego plakaty społeczne są potrzebne. s. 318</p>	<p>* przedstawia treść plakatów, wskazuje elementy graficzne</p>	<p>* określa cel i adresata plakatów * wypowiada się na temat dostrzegania potrzeb innych osób</p>	<p>* wypowiada się na temat celowości tworzenia plakatów społecznych i poruszanej w nich tematyki</p>	<p>* tworzy plakat o tematyce społecznej * wypowiada się na temat dbania o swoje potrzeby podczas pomagania innym</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną z wybranymi plakatami (kampaniami) społecznymi przeznaczonymi dla dzieci i młodzieży</p>
<p>Temat 144. Na wystawie. s. 319</p>	<p>* rozpoznaje rodzaje rzeźby; dopasowuje dzieło do odpowiednich pojęć * wyraża ocenę o jednej z nich</p>	<p>* przypomina informacje na temat Prometeusza * wybiera z notatek biograficznych dotyczących autorów informacje potrzebne do opisu rzeźby</p>	<p>* wymyśla i rysuje znak graficzny wiążący się z dobroczynnością tytana wobec ludzi * redaguje opis wybranej rzeźby</p>	<p>* wypowiada się na temat przedstawionych na multimedialnej wystawie rzeźb Prometeusza * pisze relację z wirtualnej wystawy do gazetki szkolnej</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną z rzeźbami greckich bogów i herosów</p>

Tematy 145 i 146. <i>Jesteśmy ekspertami od mitów greckich.</i> s. 321	* pracuje w grupie * wykazuje znajomość kilku mitów * analizuje planszę	* nazywa greckich bogów i bohaterów * tworzy dialog bohaterów na temat wybranego wątku mitologicznego	* krótko relacjonuje treść wybranych mitów * dopasowuje cechy do bohaterów mitologicznych * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych i układa z nimi zdania	* poprawia tekst zawierający nieprawdziwe informacje * wskazuje cechy mitu * podaje przykłady mitów, w których zostały poruszone określone tematy	* przygotowuje dla koleżanek i kolegów konkurs mitologiczny
Tematy 147 i 148. <i>Sprawdź się!</i> s. 325	* opowiada o przeczytany tekście * omawia elementy świata przedstawionego * uzupełnia wyrazy, podaje zasadę ortograficzną i wskazuje wyjątki	* wskazuje fragment tekstu opisujący dawne Ateny * wybiera punkty planu, które nie dotyczą akcji * rozpoznaje fakt i opinię, tekst literacki i informacyjny	* tworzy instrukcję rysowania okręgu * łączy zdania pojedyncze w złożone, stosując zasady interpunkcji * rozwija zdania nierozwinięte * samodzielnie rysuje wykresy zdań pojedynczych i nazywa części zdania	* wypisuje z hasła encyklopedycznego informacje, które zostały zawarte w micie * wykazuje znajomość całego mitu o Dedalu i Ikarze	
TWÓRCA I DZIEŁO					
Temat 149. <i>Z wizytą w teatrze, kinie, muzeum...</i> s. 328	* opowiada o miejscach, sytuacjach przedstawionych na planszy	* bierze udział w dyskusji na temat zasad zachowania obowiązujących w miejscach związanych z kulturą	* tworzy listę zasad obowiązujących w teatrze, kinie, muzeum...	* tworzy wypowiedź na temat wydarzenia kulturalnego przedstawionego na planszy	* opowiada o sposobach wyrażania szacunku i uznania dla twórców sztuki
Temat 150. <i>Co podpowiada wyobraźnia? (Zbigniew Herbert „Pudełko zwane wyobraźnią”)</i> s. 330	* opisuje wybraną fotografię oraz obrazy powstałe w wyobraźni * relacjonuje treść wiersza	* wskazuje obrazy poetyckie i porównuje je z własnymi wyobrażeniami	* wyjaśnia tytuł wiersza * opisuje swoje „pudełko zwane wyobraźnią”	* wypowiada się na temat roli wyobraźni w życiu człowieka	* wzorowo recytuje treść wiersza (może wykorzystać prezentację multimedialną przedstawiającą obrazy poetyckie)

Tematy 151 i 152. <i>Nagrywamy słuchowisko na podstawie fragmentu „Baje przez telefon” Gianniego Rodariego.</i> s. 332	* opisuje, w jaki sposób można przedstawić wybrane dźwięki * pracuje w grupie	* relacjonuje treść tekstu * czyta z podziałem na role	* różnicuje głos, tempo podczas czytania słuchowiska * wskazuje elementy charakterystyczne dla słuchowiska	* odgrywa rolę reżysera (dokonuje podziału ról, zadań w grupie), nadzoruje nagranie	* nagrywa zagadki dźwiękowe dla koleżanek i kolegów
Tematy 153 i 154. <i>Jak napisać scenariusz przedstawienia?</i> s. 336	* analizuje sytuacje przedstawione na ilustracji * wskazuje element, który je łączy * współpracuje przy tworzeniu planu wydarzeń	* układa historyjkę na podstawie sytuacji ukazanych na fotografiach * redaguje zaproszenie na przedstawienie	* planuje pozostałe elementy świata przedstawionego i liczbę scen w przedstawieniu	* analizuje sposób zapisu tekstu przedstawienia * razem z grupą tworzy tekst scenariusza	* ocenia pracę koleżanek i kolegów, uzasadniając wybór najlepszego przedstawienia
Temat 155. <i>O różnych rodzajach głosek.</i> s. 339	* rozróżnia głoski, litery, spółgłoski, samogłoski	* obserwuje i ocenia problem językowy na przykładzie scenek rysunkowych * dostrzega różnicę między sposobem artykulacji głosek	* rozpoznaje głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe, twarde, miękkie	* tworzy pary głosek * bezbłędnie uzupełnia tekst dyktanda	
Temat 156. <i>Z wizytą w teatrze.</i> s. 342	* opowiada o przedmiotach przedstawionych na planszy związanej z teatrem	* na podstawie planszy, doświadczeń wypowiada się na temat pracy nad przedstawieniem teatralnym	* analizuje informacje zawarte na afiszu teatralnym * układa pytania do zamieszczonych tam informacji	* wyszukuje i prezentuje informacje na temat aktualnego repertuaru teatralnego	* przygotowuje prezentację na temat teatru (ulubionego przedstawienia teatralnego / historii teatru / rodzajów przedstawień teatralnych)
Temat 157. <i>Jak mówić, by być dobrze zrozumianym?</i>	* poprawnie czyta wyrazy zamieszczone na ilustracji	* dostrzega różnicę między staranną a potoczną wymową	* dostrzega różnicę między zapisem a wymową głosek	* wskazuje cechy języka mówionego i pisanego	* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom łamańce

s. 345		wyrazów * sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny sposób wymawiania wyrazów	* zna zasady wymawiania polskich głosek * omawia zasady akcentowania wyrazów w języku polskim	* stosuje w praktyce reguły akcentowania wyrazów	językowe (może to być forma konkursu)
Temat 158. <i>Jak powstaje film?</i> s. 349	* opowiada o przeczytanym tekście * wypowiada się na temat ulubionego aktora/aktorki	* tworzy słowniczek pojęć związanych z filmem * objaśnia wyrazy i układa je w porządku alfabetycznym	* zapisuje etapy powstawania filmu * rozpoznaje podstawowe (znane dzieciom) gatunki filmowe * opisuje swój ulubiony film	* redaguje dłuższą wypowiedź na jeden z podanych tematów * dzieli się spostrzeżeniami na temat kulis powstawania filmu (informacje czerpie z doświadczeń lub oglądanych kulis nakręcania seriali)	* przygotowuje prezentację na temat etapów powstawania filmu (rodzaju planów filmowych, ulubionego filmu, aktora itp.)
Temat 159. <i>Wywiad – sztuka zadawania pytań.</i> s. 352	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje cechy wywiadu w przeczytanym tekście	* analizuje budowę i sposób zapisu * formułuje kilka pytań na potrzeby wywiadu	* inscenizuje wywiad z reżyserem * redaguje wywiad na podstawie informacji z tekstu	* przygotowuje pytania, na podstawie których można odgadnąć, kto jest rozmówcą * przeprowadza i prezentuje rówieśnikom wywiad ze znaną osobą	* wypowiada się na temat etyki pracy dziennikarza (zadawanie kłopotliwych pytań, autoryzacja), wcześniejszego przygotowania się do rozmowy (poznanie faktów z życia aktora, informacji o zagranych rolach)
Temat 160. <i>Poetycka opowieść o muzyce.</i> s. 357	* relacjonuje treść wierszy * wybrany utwór przedstawia w formie opowiadania	* korzystając ze słownika języka polskiego, wyjaśnia znaczenie terminów muzycznych * słuchając wariacji i nokturnów, zapisuje określenia pasujące do	* analizuje treść utworu, wskazując bohaterów, czynności, czasowniki odnoszące się do istot żywych * rozpoznaje ożywienie * rozpoznaje poznane środki stylistyczne	* wypowiada się na temat korzyści wynikających z posługiwania się słowem * układa na ww. temat wypowiedź, korzystając z dostępnego	* opowiada o ulubionych wykonawcach, rodzaju muzyki, wyjątkowym koncercie, w którym brał udział

		tych utworów * wybrany utwór przedstawia w dowolnej formie literackiej		słownictwa	
Temat 161 i 162. <i>Co należy umieścić w ogłoszeniu?</i> s. 360	* po przeczytaniu komiksu podaje powód napisania ogłoszenia * wie, jakie elementy muszą się znaleźć w ogłoszeniu	* redaguje tekst ogłoszenia na dowolny temat	* wskazuje w ogłoszeniu brakujące informacje i uzupełnia treść tekstu	* redaguje ogłoszenia z dwoma argumentami zachęcającymi do skorzystania z oferty	
Temat 163. <i>Zapraszamy do świata sztuki.</i> s. 362	* analizuje treść wypowiedzi i ustala wspólny temat	* wymienia dziedziny sztuki, o których mówią bohaterowie * mówi, która dziedzina sztuki najbardziej go interesuje	* pisze tekst o tym, co lubi oglądać, czytać, czego słuchać; opowiada o towarzyszących emocjach i uzasadnia wybór	* prezentuje swoje zainteresowania w dowolnej formie graficznej	* tworzy tekst o charakterze reklamowym, zachęcający rówieśników do zainteresowania się jakąś dziedziną sztuki
Temat 164 i 165. <i>Poznajemy neologizmy, czyli o tworzeniu nowych słów.</i> s. 363	* opowiada o wydarzeniach przedstawionych w tekście	* informuje o umiejętnościach bohatera i jego roli w życiu dziewczynki	* interpretuje słowa bohatera („słowawalizki”) * wyjaśnia stworzone przez bohatera wyrazy * rozumie, czym jest neologizm	* wymyśla własne neologizmy * wyjaśnia znaczenia neologizmów użytych w wierszu * analizuje i interpretuje wiersz Joanny Kulmowej	* tworzy dalszy ciąg utworu Joanny Kulmowej, wykorzystując neologizmy
Temat 166. <i>Na koncercie Fryderyka Chopina.</i> s. 367	* wykonuje ilustrację podczas słuchania utworu muzycznego * relacjonuje treść tekstu i przypisów	* zapisuje na osi czasu fakty z życia Fryderyka Chopina * opowiada o tym, jak muzyk rozwijał swój talent	* opowiada o reakcjach publiczności podczas koncertów Fryderyka Chopina * wyraża swoje zdanie na temat twórczości	* redaguje list oficjalny do muzyka na temat jego twórczości	* przygotowuje prezentację o życiu i twórczości Fryderyka Chopina (wskazane fragmenty utworów muzycznych)
Temat 167. <i>Jak zacytować czyjaś</i>	* relacjonuje treść komiksu	* poprawnie odmienia rzeczownik	* uzupełnia tekst, stosując zasady	* tworzy tekst na temat dowolnego wydarzenia	

wypowiedź? s. 370	* zauważa różne sposoby zapisu	„cudzysłów” * posługuje się pojęciem „cytowanie” i potrafi cytować	obowiązujące podczas cytowania	kulturalnego, w którym poprawnie stosuje zasady cytowania	
Temat 168. <i>Ekspozyty i ekspozycje, czyli co wiemy o muzeach.</i> s. 372	* opisuje fotografie przedstawiające różne rodzaje ekspozycji muzealnych * podaje korzyści wynikające ze zwiedzania muzeum	* wyjaśnia znaczenia wyrazów związanych z muzeum: „ekspozycja”, „skansen”, „kustosz”, „ekspонат”; w razie wątpliwości korzysta ze słownika języka polskiego * zauważa nietypową odmianę rzeczownika „muzeum”	* wyszukuje informacje na temat różnych muzeów i redaguje tekst, w którym uzasadnia chęć odwiedzenia jednego z nich	* przygotowuje dokumentację do kapsuły czasu na jeden z podanych tematów	* dzieli się wrażeniami z pobytu w muzeum, podaje wady i zalety odwiedzania takich miejsc
Tematy 169, 170 i 171. <i>„Burmistrz i ogród rzeźb” – przygotowujemy adaptację utworu.</i> s. 374	* opowiada o przeczytany tekście * pracuje w grupie i wykonuje przydzielone zadania * bierze udział w inscenizacji	* wymienia bohaterów opowiadania * tworzy plan wydarzeń	* wyjaśnia pojęcie: „adaptacja” * zna zasady tworzenia scenariusza przedstawienia teatralnego * współpracuje przy tworzeniu tekstu	* przydziela zadania i role w grupie * nadzoruje pracę koleżanek i kolegów	* przygotowuje kryteria oceny prezentacji koleżanek i kolegów
Temat 172. <i>Zrozumieć artystę i jego dzieło.</i> s. 376	* wskazuje najważniejsze informacje zamieszczone w notatce biograficznej * opowiada o wydarzeniach przedstawionych w przeczytany komiksie * dostrzega elementy łączące postać malarza i treść komiksu	* opisuje reprodukcję obrazu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyróżnia elementy realistyczne i fantastyczne	* przeprowadza wywiad z Rembrandtem na temat jego prac	* opowiada o innych przygodach bohaterów komiksu * zachęca koleżanki i kolegów do przeczytania kolejnych części przygód	* wykorzystując pomysł z lekcji, tworzy komiks, w którym znani (wymyśleni) bohaterowie przenoszą się do świata przedstawionego na obrazie słynnego twórcy

<p>Temat 173. <i>O twórcach codziennego piękna – „Architektki Warszawy”.</i> s. 380</p>	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje zdjęcia przedstawiające budowle (wskazuje ich cechy charakterystyczne, określa ich przeznaczenie) * określa elementy łączące pracę architektów z pracą artystów * ocenia budowle 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przeczytany tekście * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * wskazuje źródła informacji na temat artystów i ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje założenia towarzyszące architektom przy projektowaniu domów * posługując się fragmentami tekstu, wypowiada się na temat efektów ich pracy i oceny wyrażanej przez społeczeństwo 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje wyjątkową budowlę znajdującą się w okolicy * przedstawia znanego architekta i jego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat: <i>Najdziwniejsze budowle na świecie</i>
<p>Tematy 174 i 175. <i>To już wiemy i potrafimy!</i> s. 383</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść opowiadania * wskazuje zdania zgodne z treścią tekstu * z pomocą nauczyciela (podręcznika) nazywa części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy wypowiedź bohatera, stosując wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące * zna zasady cytowania * wyjaśnia pisownię trudności ortograficznych * zna części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat komizmu * wchodzi w rolę jednego z bohaterów anegdoty i po latach wspomina spotkanie * zna zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> * układa zdania z przeczeniem „nie” * wskazuje w tekście różne rodzaje wypowiedzeń * zna zawartość słowników * uzasadnia użycie przecinka w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia kilka anegdot o znanych osobach
<p>Tematy 176 i 177. <i>Sprawdź się!</i> s. 386</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść tekstu * odmienia rzeczownik przez przypadki * uzupełnia dyktando z lukami (w razie trudności, korzysta ze słownika ortograficznego) 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje narratora, podając odpowiednie czasowniki * wskazuje przysłowia i związki frazeologiczne; próbuje wyjaśnić ich znaczenie * określa rodzaje wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, czym jest argument i podaje przykłady z tekstu * wyjaśnia znaczenie słów jednego z bohaterów * stosuje w praktyce zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie” * rozpoznaje części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia budowę hasła słownikowego * redaguje dalszy ciąg opowiadania * rysuje wykres dowolnego zdania pojedynczego i nazywa części zdania 	
<p>LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY PIĄTEJ</p>					

<p>Mull Brandon, <i>Baśniobór</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyjaśnia znaczenie tytułu i wskazuje cechy gatunkowe powieści <i>fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o przygodach postaci * tworzy plan ramowy * opisuje bohaterów, miejsce akcji * redaguje regulamin rezerwatu * wykonuje plakat zachęcający do ochrony zagrożonych gatunków zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> * rozwija plan ramowy o szczegółowe informacje * wypowiada się na temat praw, konieczności ich przestrzegania oraz celu stworzenia Baśnioboru * tworzy dalszy ciąg przygód bohaterów; zmienia zakończenie utworu * tworzy projekt okładki książki 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * wskazuje wartość dydaktyczną utworu * redaguje opowiadanie twórcze * tworzy mapę mentalną prezentującą informacje dotyczące elementów świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * układa krzyżówkę na podstawie utworu * wypowiada się na temat konsekwencji łamania praw * pomaga w organizacji wystawy prac okładek książki * dzieli się wrażeniami na temat ekranizacji utworu
<p>Juliusz Verne, W 80 dni dookoła świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * pokazuje na mapie miejsca akcji * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo-przygodowa” 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy konturową mapę przedstawiającą trasę podróży bohatera * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * korzystając ze słowników, wyjaśnia słownictwo pojawiające się w lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * przedstawia zgromadzone na lekcji informacje w formie projektu * redaguje list na określony temat * zapisuje notatki z podróży bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami * tworzy reklamę książki 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Juliusza Verne’a lub rozwoju technologii komunikacyjnej (transportowej), która w dzisiejszych czasach skróciłaby podróż Fileasa Fogga dookoła świata * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
<p>Henryk Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat autora lektury * relacjonuje jej treść * pokazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wątek główny i poboczny * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu; wskazuje w nim cechy powieści przygodowej 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje proble- 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia tło historyczne powieści * wskazuje elementy zgodne i niezgodne

	<p>miejsca akcji</p> <ul style="list-style-type: none"> * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść podróżniczo-przygodowa” 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje rodzaj narracji * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * gromadzi informacje na temat Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * wskazuje wartości ważne dla bohaterów * tworzy numer gazetki poświęconej przygodom dzieci 	<p>matykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń</p>	<p>z prawdą historyczną</p> <ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat Henryka Sienkiewicza * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
<p>Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * nazywa wrażenia po lekturze tekstu * wskazuje wartości ważne dla bohaterów i opowiada o swoich wartościach 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat miejsca, w którym toczy się akcja lektury * wypowiada się na temat ekranizacji powieści
<p>Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń * omawia elementy świata przedstawionego * wyjaśnia pojęcie: „powieść obyczajowa” 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, na czym polega tajemniczość powieści * charakteryzuje bohaterów * wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny * nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie * wykonuje projekt okładki książki 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu; wypowiada się na temat relacji rodzinnych w powieści * redaguje opis miejsca akcji * wskazuje sytuacje wpływające na przemianę bohaterów * wskazuje ważne dla nich wartości * nazywa wrażenia po lekturze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach * konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami * tworzy reklamę książki 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy grę planszową na podstawie powieści * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
<p>Dorota Kassjanowicz, <i>Cześć, wilki!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla własną zabawę słowami * tworzy pary bohaterów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat sposobu przed- 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o dwóch wersjach zdarzeń (historii Filipa i jego rodziny oraz 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tworzonej przez pisarzy fikcji literackiej i stylizacji językowej

	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego w obu częściach utworu * rozwiązuje krzyżówkę, test sprawdzający znajomość lektury * zapisuje wyrazy rozpoczynające się sylabami: „kra”, „kar” 	<ul style="list-style-type: none"> i prawdopodobnych * wskazuje fragmenty lektury informujące o wyglądzie i zachowaniu bohaterów * wyjaśnia znaczenie słowa: „autobiografia” * wykazuje znajomość zasad interpunkcyjnych, w tym również dotyczących pisowni tytułów książek 	<ul style="list-style-type: none"> stawienia wydarzeń * uczestniczy w rozmowie poświęconej pisaniu autobiografii * podaje tytuły utworów, w których pojawiają się znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> napisanej przez niego opowieści) * wymyśla przygody bohatera, wykorzystując pomysł zastosowany w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> autorów książek
--	---	---	---	---	---

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego realizują podstawę programową kształcenia ogólnego z uwzględnieniem dostosowań do ich możliwości.